

Формуляр за частична предварителна оценка на въздействието*	
(Приложете към формуляра допълнителна информация/документи)	
Институция: Комисия за регулиране на съобщенията	Нормативен акт: за приемане на Наредба за определяне на правила за образуване и прилагане на цената на универсалната пощенска услуга (Наредба)
За включване в законодателната/ оперативната програма на Министерския съвет за периода: първо шестмесечие на 2020 г.	Дата: 19.12.2019 г.
Контакт за въпроси:	Телефон: 02 949 2928
<p><i>1. Дефиниране на проблема:</i></p> <p>С влизане в сила на Закона за изменение и допълнение на Закона за пощенските услуги (ЗИД на ЗПУ) в сила от 05 юли 2019 г. ДВ бр. 53 от 2019 г., (§ 68, ал. 2 от Преходни и заключителни разпоредби към закона), КРС в шестмесечен срок от влизането в сила на закона привежда в съответствие с него подзаконовите нормативни актове.</p> <p>Наредбата за определяне на правила за образуване и прилагане на цената на универсалната пощенска услуга се приема в изпълнение на Закона за пощенските услуги и в този смисъл целта на изменения със ЗИД на ЗПУ се отнасят и до необходимостта от изменение на Наредбата. В допълнение в наредбата следва да се отразят измененията в промяната на структурата на цените на вътрешните и международни писмовни пратки, съгласно актовете на Всемирния пощенски съюз (ВПС).</p> <p>Универсалната пощенска услуга (УПУ) е услуга от общ икономически интерес. Тя се предоставя от „Български пощи“ ЕАД (БП/задължен оператор) въз основа на наложено с чл. 24 на Закона за пощенските услуги (ЗПУ), във връзка с § 70 от ПЗР на ЗПУ, задължение и при условия, различни от обичайните търговски. Универсалната пощенска услуга се предоставя: постоянно, в определено работно време; с качество, отговарящо на установените нормативи по чл. 15, ал. 1, т. 7 от Закона за пощенските услуги; на достъпни цени; с възможност да се ползва от всеки потребител на територията на страната, независимо от географското му местоположение.</p> <p>Цената на универсалната пощенска услуга (УПУ) се образува при спазване на следните принципи, заложи в чл. 66, ал. 2 на ЗПУ:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Еднакви цени за еднакви услуги на територията на цялата страна; • Равнопоставеност на потребителите; • Достъпност на цените; • Ориентиране на цените според разходите; • Осигуряване на разумна печалба; • Публичност на цените. <p>С изменението на ЗПУ, в чл. 66, ал. 2, т. 6 се регламентира цените на услугите от универсалната пощенска услуга да бъдат формирани така, че да осигуряват разумна</p>	

печалба при спазване на изискванията на чл. 5 от Решение на Европейската комисия от 20 декември 2011 г. относно прилагането на чл. 106, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз за държавната помощ под формата на компенсация за обществена услуга, предоставена на определени предприятия, натоварени с извършването на услуги от общ икономически интерес (Решението). Съгласно Решението и по смисъла на изложеното в него, „разумна печалба“ означава процентът на възвръщаемост на капитала, който би бил изискван от типично предприятие, което обмисля дали да предоставя или не услуга от общ икономически интерес за целия срок на възлагането, като се взема предвид равнището на риска. „Процентът на възвръщаемост на капитала“ означава вътрешният процент на възвръщаемост, който предприятието получава от инвестиция капитал за периода на възлагане. Равнището на риска зависи от съответния сектор, вида на услугата и характеристиките на компенсацията. Когато се определя какво означава разумна печалба, държавите-членки могат да въведат стимулиращи критерии, свързани по-специално с качеството на предоставената услуга и ползите от производствената ефективност.

Наред с посочената основна причина за изменение, се налага и допълнение в текста на акта във връзка с промяната на структурата на цените на вътрешните и международни писмовни пратки на „Български пощи“ ЕАД, в която пратките са групирани в три формата (Формат Р – малка писмовна пратка, Формат G - голяма писмовна пратка и Формат Е – обемна писмовна пратка). Освен формата се отчита и бързината при обработката и доставянето на пратките. Промяната е в изпълнение на Резолюция № 7 от 26-тия конгрес на ВПС, проведен в Истанбул през 2016 г., с която се задължава „Български пощи“ ЕАД (БП/оператор) да въведе посочените формати от началото на 2018 г. Съгласно чл. 29 на Всемирната пощенска конвенция е въведена целева система¹, според която възнагражденията за доставка за международни писмовни пратки на доставящата пощенска администрация се базират на вътрешните цени за писмовни пратки, отразяващи разходите им за обработка в страната на местоназначение, съгласно приети от ВПС граници за размери (формати).

Разпоредбата на чл. 34 от ЗПУ дава възможност на операторът да избере системата, по която да образува цените за услугите от обхвата на УПУ:

- по съдържание - пощенските пратки са разделени на кореспондентски пратки, малки пакети, печатни произведения, секограми и пощенски колети и/или;
- по бързина - пощенските пратки са разделени, според бързината им при обработката и доставяне, на пратки „с“ и „без“ предимство.

1.2. Опашете какви са проблемите в прилагането на съществуващото законодателство или възникналите обстоятелства, които налагат приемането на ново законодателство. Посочете възможно ли е проблемът да се реши в рамките на съществуващото законодателство чрез промяна в организацията на работа и/или чрез въвеждане на нови технологични възможности (например съвместни инспекции между няколко органа и др.).

Изменението на Наредбата е в изпълнение на разпоредбата на § 68, ал. 2 от преходните и заключителни разпоредби към ЗИД на ЗПУ в сила от 05 юли 2019 г. (ДВ бр. 53 от 2019г.), съгласно която подзаконовите нормативни актове по прилагането на закона

¹ Целевата система групира страните членки на ВПС в три групи, отчитайки качеството на извършените услуги, съобразно установените нормативи.

се привеждат в съответствие с този закон в 6 месечен срок от влизането му в сила. В тази връзка е необходимо действащият нормативен акт да бъде съобразен със следните промени в ЗИД на ЗПУ, а именно:

- Осигуряване на възможност, цените на услугите от УПУ, да бъдат формирани така, че да осигуряват разумна печалба, при спазване на изискванията на чл. 5 от Решение на Европейската комисия от 20 декември 2011 г.;
- изпълнение на Резолюция № 7 от 26-тия конгрес на ВПС, с която се задължава БП да въведе посочените три формата от началото на 2018 г.

1.3. Посочете дали са извършени последващи оценки на нормативния акт, или анализи за изпълнението на политиката и какви са резултатите от тях?

Необходими са изменения, произтичащи от посочените по-горе промени, а също и изменения, свързани с прецизиране на съществуващи текстове, включително по отношение на отстраняване на дублиращи се или остарели разпоредби.

2. Цели:

1. Привеждане на акта в съответствие с чл. 66, ал. 1 от ЗПУ;
2. Прецизиране на разпоредбите на действащата Наредба, с оглед осигуряване на право на разумна печалба, в съответствие с изискванията на чл. 5 от Решението на Европейската комисия от 20 декември 2011 г.;
3. Въвеждане на изисквания, произтичащи от Закона за изменение и допълнение на Закона за пощенските услуги (ЗИД на ЗПУ) в сила от 05 юли 2019 г. ДВ бр. 53 от 2019 г., и Резолюция № 7 от 26-тия конгрес на Всемирния пощенски съюз (ВПС).

С дейностите, с които се постигат целите, се допринася за усъвършенстване на нормативната уредба и създаване на условия за ефективен пощенски пазар и спазване на Всемирната пощенска конвенция.

Посочете целите, които си поставя нормативната промяна, по конкретен и измерим начин и график, ако е приложимо, за тяхното постигане. Съответстват ли целите на действащата стратегическа рамка?

3. Идентифициране на заинтересованите страни:

БП и пощенските оператори, които участват като конкуренти на основния оператор и предоставят услуги от обхвата на УПУ и неуниверсални пощенски услуги по чл. 38, ал. 1, т. 1-3 от ЗПУ, МТИТС, потребителите на пощенски услуги и КРС.

УПУ, като услуга от общ икономически интерес е възложена да се предоставя от БП, при условия, различни от обичайните търговски. Конкурентните оператори, лицензирани за извършване на услуги от обхвата на УПУ формират цените си съобразно търсенето и предлагането и са свободни да изберат къде и как да предоставят услугите от УПУ. Към 31.12.2018 г. в публичния регистър на операторите, предоставящи услуги от обхвата на УПУ са вписани общо 10 доставчици на УПУ, като реално предоставящите услугите са 7 дружества.

Задължението за предоставяне на УПУ включва предоставянето ѝ на цялата територия на страната, което предполага, че потенциалните ѝ потребители са всички граждани на Република България – физически и юридически лица.

Посочете всички потенциални засегнати и заинтересовани страни, върху които

предложението ще окаже пряко или косвено въздействие (бизнес в дадена област/всички предприемачи, неправителствени организации, граждани/техни представители, държавни органи, др.).

4. Варианти на действие:

На пазара на пощенските услуги, в сегмента на УПУ, въз основа на индивидуални лицензии издадени от КРС, услуги предоставят 10 оператори, като задължението за предоставяне на универсалната пощенска услуга при условия, различни от обичайните търговски е възложено единствено на „Български пощи“ ЕАД. Съгласно ЗПУ, цените на УПУ се образуват и прилагат съгласно правилата, заложи в Наредбата, докато цените на услугите, предоставяни от останалите оператори, извършващи услуги от обхвата на УПУ се образуват на пазарен принцип, съгласно търсенето и предлагането.

Предложените промени в изготвения проект на Наредба не налагат нови правила за образуване на цените на УПУ, не въвеждат нови задължения или ограничения, както за задължения оператор, така и за неговите конкуренти, предоставящи услуги от обхвата на УПУ.

4.1. Вариант 1 – Без действие.

При този вариант ако действащата Наредба за определяне на правила за образуване и прилагане на цената на универсалната пощенска услуга, приета с ПМС № 248 от 30.08.2011 г. остане без изменение актът няма да е в съответствие с промените в ЗПУ в сила от 05 юли 2019 г. (ДВ бр. 53 от 2019г.) и КРС няма да е изпълнила законното си задължение.

Съгласно действащата Наредба „цените по видове услуги включват икономически обоснована печалба, в съответствие с инвестиционната политика на задължения оператор“, без да са дефинирани ясни правила за начина на изчисление на печалбата. Определянето ѝ въз основа на инвестиционната програма поражда риск от некоректни изчисления и/или цени, които няма да бъдат в съответствие с изискванията, валидни за единия европейски пощенски пазар.

3. Няма да бъдат въведени изисквания, произтичащи от промени в актовете на ВПС и ценообразуването на формати.

4.2. Вариант 2 – Приемане на Постановление за приемане на Наредба за определяне на правила за образуване и прилагане на цената на универсалната пощенска услуга. Този вариант е препоръчителен, тъй като в този случай:

1. КРС ще изпълни разпоредбата на § 68, ал. 2 от преходните и заключителни разпоредби към ЗИД на ЗПУ в сила от 05 юли 2019г. (ДВ бр. 53 от 2019г.) и ще приведе Наредбата в съответствие с изискванията на ЗПУ;

2. Изчислението на разумната печалба ще бъде регламентирано в съответствие с националното и европейското законодателство;

В този смисъл, изразът „икономически обоснована“ в текста на действащата Наредба се заменя с думата „разумна“, а изразът „инвестиционната политика на задължения оператор“ се заменя с „чл. 66, ал. 2, т. 6 от Закона за пощенските услуги“.

3. Ще бъдат въведени изискванията, произтичащи от промени в актовете на ВПС.

В изготвения проект на Наредба е дадена възможност, цените да се образуват и в зависимост от формата, съгласно чл. 17.5 на Всемирната пощенска конвенция.“

В резултат от прилагане на вариант 1 ще бъде запазено действието на съществуващи текстове в Наредбата, което ще доведе до практическо противоречие със ЗПУ и

затруднения в процеса на правоприлагане.

В резултат от прилагане на вариант 2 нормативната рамка за определяне на цената на УПУ ще бъде приведена в пълно съответствие със ЗПУ и с изискванията, произтичащи от актовете на ВПС.

Идентифицирайте основните регулаторни и нерегулаторни възможни варианти на действие от страна на държавата, включително варианта "без действие".

5. Негативни въздействия:

Негативни въздействия при вариант 1:

Негативен ефект от непривеждане на Наредбата в съответствие със ЗПУ ще бъде:

- липса на дефинирани правила за определяне на печалбата, включена в цената на УПУ;
- неизпълнение на законовото задължение от страна на КРС.

Осигуряването на право на разумна печалба при определяне на цените на УПУ от една страна ще гарантира финансовата стабилност на пощенския оператор, а от друга ще осигури прозрачност при определянето на цената на услугата.

Негативни въздействия при вариант 2:

В резултат от приемане на проекта на Наредба не се очакват негативни въздействия върху идентифицираните заинтересовани страни по т. 3 от настоящата оценка.

Опишете качествено (при възможност - и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални, екологични и други негативни въздействия за всеки един от вариантите, в т.ч. разходи (негативни въздействия) за идентифицираните заинтересовани страни в резултат на предприемане на действията. Пояснете кои разходи (негативни въздействия) се очаква да бъдат второстепенни и кои да са значителни.

6. Положителни въздействия:

Положителни въздействия при вариант 1:

Ако действащата Наредба за определяне на правила за образуване и прилагане на цената на универсалната пощенска услуга остане без изменение, не се очакват положителни въздействия върху заинтересованите страни по т. 3 от настоящата оценка и няма да има съответствие със ЗПУ.

Положителни въздействия при вариант 2:

С предвидените промени в проекта на Наредба се цели привеждане в съответствие с текстовете на влезлия в сила ЗИД на ЗПУ и внасяне на допълнителна възможност за определяне на цени, на база на още един критерий – формат на пратките (в съответствие с разпоредбите на Всемирния пощенски съюз). В този смисъл не биха могли да бъдат идентифицирани икономически, социални, екологични или други въздействия от приемането на документа. Приемането на проекта на Наредбата ще окаже положителен ефект върху:

- задължения оператор, регламентирайки правилата за изчисление на печалбата, включена в цената на УПУ;

- конкурентите на задължения пощенски оператор, гарантирайки, че изчислението на печалбата, включена в цената на УПУ, е в съответствие с националното и европейско законодателство;

- потребителите, като осигури прозрачност при определянето на печалбата, включена в цената на УПУ.

По този начин БП може да продължи да осъществява нормално търговската си дейност, в условия на засилваща се конкуренция от страна на частния сектор и ще гарантира устойчивото развитие на УПУ, в съответствие с правото на ЕС и актовете на ВПС.

Опишете качествено (при възможност - и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални, екологични и други ползи за идентифицираните заинтересовани страни за всеки един от вариантите в резултат на предприемане на действията.

Посочете как очакваните ползи кореспондират с формулираните цели.

7. Потенциални рискове:

С изготвеният проект на Наредба се цели привеждане на документа в съответствие с изменените текстове на ЗПУ и не са идентифицирани конкретни рискове от приемането му.

Посочете възможните рискове от приемането на нормативната промяна, включително възникване на съдебни спорове.

8.1. Административната тежест за физическите и юридическите лица:

Ще се повиши

Ще се намали

Няма ефект

С изготвеният проект на Наредба не се налагат нови задължения за историческия оператор, нито се въвеждат нови механизми или ограничения за останалите оператори, предоставящи УПУ.

8.2. Създават ли се нови регулаторни режими? Засягат ли се съществуващи режими и услуги?

Не.

9. Създават ли се нови регистри?

Не.

Когато отговорът е "да", посочете колко и кои са те .....

10. Как въздейства актът върху микро-, малките и средните предприятия (МСП)?

Актът засяга пряко МСП

Актът не засяга МСП

Няма ефект

Промените в проекта на Наредба не въвеждат нови изисквания в правилата за формиране на цените, което не би довело до драстична промяна в цените на УПУ. Запазва се механизма за прилагане на потребителска ценова кошница при определяне на достъпността на цената на УПУ на задължения оператор, което не оказва влияние върху МСП. От друга страна, актът засяга всички потребители на пощенски услуги, включително МСП.

11. Проектът на нормативен акт изисква ли цялостна оценка на въздействието?

Да

Не

12. Обществени консултации:

Проектът на Наредба ще бъде публикуван за обществено обсъждане за 30 дни на интернет страницата на Комисията за регулиране на съобщенията в рубриката „Обществено обсъждане и консултации“.

В рамките на процеса по обществени консултации ще се даде възможност на заинтересованите страни да представят своите предложения и становища.

Проектът на Наредба ще се съгласува в съответствие с чл. 32, ал. 1 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация с всички министерства.

Обобщете най-важните въпроси за консултации в случай на извършване на цялостна оценка на въздействието или за обществените консултации по чл. 26 от Закона за нормативните актове. Посочете индикативен график за тяхното провеждане и видовете консултациялни процедури.

13. Приемането на нормативния акт произтича ли от правото на Европейския съюз?

Да

Не

Разпоредбите на Директива 97/67/ЕО не изискват задължително приемането на Наредбата, но следва да се спазват при образуване на цената на универсалната пощенска услуга, като услуга от общ икономически интерес. Наред с това е необходимо спазване на изискванията на чл. 5 от Решение на Европейската комисия от 20 декември 2011 г., относно прилагането на чл. 106, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз за държавната помощ под формата на компенсация за обществена услуга, предоставена на определени предприятия, натоварени с извършването на услуги от общ икономически интерес и изложеното в него дефиниране на понятието „разумна печалба“ и начина на нейното определяне.

Приемането на нормативен акт, съобразен с актовете на Всемирния пощенски съюз по отношение заплащането на писмовната кореспонденция между страните в целевата система, прилагайки цени за пратка и килограм, отразяващи разходите за обработка в страната на местоназначението затвърждава позицията на Република България на европейския и световен пощенски пазар.

Моля посочете изискванията на правото на Европейския съюз, включително информацията по т. 8.1 и 8.2, дали е извършена оценка на въздействието на ниво Европейски съюз, и я приложете (или посочете връзка към източник).

14. Име, длъжност, дата и подпис на директора на дирекцията, отговорна за изработването на нормативния акт:

Име и длъжност: Боряна Стоева, директор на дирекция „Пазарно регулиране“

Дата: 19.12.2019 г.

Подпис: _____

Заличено на основание чл. 5 от
Регламент (ЕС) 2016/679